

# PHƯƠNG PHÁP HÀNG ĐỘI

**của Roland Philipps**

**Bản dịch Tôn Thất Đông; Nguyễn Quang Quỳnh**

## MỤC LỤC

|              |                                                |
|--------------|------------------------------------------------|
| Chương I     | Phương pháp Hàng Đội                           |
| Chương II    | Đội Trưởng và Đội phó                          |
| Chương III   | Đội trưởng điều khiển Đội bằng cách nào        |
| Chương IV    | Trong trường hợp nào Đội trưởng mới điều khiển |
| Chương V     | Những đặc quyền dành cho Đội trưởng            |
| Chương VI    | Hội đồng Minh nghĩa                            |
| Chương VII   | Tinh thần Đội                                  |
| Chương VIII  | Kỷ luật trong Đội                              |
| Chương IX    | HDS trong Đội học những môn thi bậc Hạng Nhì   |
| Chương X     | Học để lấy huy hiệu chuyên môn                 |
| Chương XI    | Hội đồng Đội                                   |
| Chương XII   | Những cuộc thi hàng Đội                        |
| Chương XIII  | Cả Đội cùng chơi                               |
| Chương XIV   | Việc thiện Đội                                 |
| Chương XV    | Các Đội thăm nhau                              |
| Chương XVI   | Đội ở trại                                     |
| Chương XVII  | Vài nỗi khó khăn                               |
| Chương XVIII | Cách tổ chức Đoàn với Phương pháp Hàng Đội     |

## LỜI TỰA

Nhiều người (kể cả Huynh trưởng HD), mới thoát trông, chưa hiểu được tất cả những lợi ích của „Phương pháp Hàng Đội“.

Như các bạn đã rõ, phép hàng đội tức là phương pháp phân chia và điều hành đoàn sinh thành từng nhóm nhỏ, đặt dưới sự điều khiển của một em trong nhóm, làm Đội trưởng. Muốn thu hoạch kết quả mỹ mãn, thì phải giao phó hoàn toàn trách nhiệm cho Đội trưởng.

Nếu Đội trưởng không được giao đầy đủ trách nhiệm, thì kết quả tất phải ít ỏi.

Nếu biết dùng Đội trưởng, thì Đoàn trưởng sẽ đỡ lo âu và đỡ tốn thì giờ trông nom những chi tiết vặt vãnh.

Tuy nhiên Phương pháp Hàng đội đặt ra không phải để giảm bớt công việc cho Đoàn trưởng, nhưng cốt nhất là để giao trách nhiệm cho trẻ gánh vác, vì đây là phương tiện hay nhất để rèn luyện tính khí con người.

Trẻ nhỏ thường tự nhiên tụ tập thành bọn, để nô đùa hay nghịch ngợm. Trong mỗi bọn, thường có một đứa có tính khí hơn cả, được chúng bạn nghe theo và mặc nhiên nhận làm „đầu nậu“.

Đem lối ấy mà ứng dụng vào công cuộc của chúng ta, sẽ thu được kết quả tốt đẹp.

Trong công việc, Đoàn trưởng chỉ cần nêu mục tiêu lên và để mặc cho các Đội đua nhau mà đạt tới. Làm vậy, đức tính của mỗi trẻ sẽ được nảy nở.

Có nhiều trường học đã dùng phương pháp này và thu hoạch kết quả tốt đẹp. Chẳng hạn, trong 23 trường học ở quận Warwick, phương pháp này đã được áp dụng và gọi là „tổ chức Đầu đàn“ (Prefect System). Chính trong Hội Hướng đạo, các Huynh trưởng dùng phương pháp này đã từng thu nhặt rất nhiều kết quả thiết thực. Chẳng hạn khi Đoàn

trưởng phải vắng mặt, hoặc phải đi nơi khác, Đoàn vẫn cứ hoạt động, dưới sự điều khiển của các Đội trưởng, vì những em ấy đã từng quen gánh vác trách nhiệm thực sự.

Trong tập sách này, ông Roland Philipps sẽ trình bày những cách thức để áp dụng

Phương pháp Hàng đội, mà tôi đặc biệt khuyến khích những người phụ trách nên lưu ý dùng vào việc giáo huấn trẻ nhỏ.

Robert BADEN-POWELL

Viết vào tháng 4, năm 1914

## **Chương 1**

### **Phương pháp Hàng đội**

“Bao giờ tôi cũng vẫn thiết tha nhắc nhở các Huynh trưởng phải dùng phương tiện thành công hay nhất, là Phương pháp Hàng đội Tự trị. Nghĩa là lối tổ chức các trẻ thành từng tốp nhỏ, họp nhau thường xuyên và do một trẻ làm Thủ lĩnh có trách nhiệm, điều khiển, ....”

Mấy dòng này rút trong „Lời tựa” gởi các Huynh trưởng Hướng đạo ở đoạn đầu cuốn „PHƯƠNG PHÁP HƯỚNG ĐẠO CHO TRẺ EM” (tức là cuốn „Souting for Boys” của Baden Powell ), xuất bản lần thứ nhất, năm 1908.

Từ dạo ấy đến nay, biết bao nhiêu sự việc đã xảy ra. Có một điều cần nói đến trước hết là chính cuốn sách ấy, kể đến năm 1914, đã được tái bản 7 lần.

Sang năm 1915, cuốn sách ấy lại được tái bản lần thứ 8 (Roland Philipps, tác giả tập sách này, đã tử trận trong Thế chiến thứ nhất năm 1916).

Khi tái bản lần thứ 7, tác giả đã ghi những dòng này:  
"Hướng đạo sinh thường đi từng cặp, hoặc có khi chỉ đi một người. Nếu đi nhiều người hơn thì lập thành một Đội."  
Chính nhờ những điều căn bản vừa dẫn trên kia, mà Huỳnh trưởng Hướng đạo khắp nơi đã thu được nhiều kết quả tốt đẹp.

Trong những trang sau đây, chúng tôi xin giải thích sơ lược và trình bày ít phương tiện thực tiễn đã có hiệu nghiệm khi dùng phương pháp hàng đội tự trị, trong bất cứ một đoàn thể hay một tổ chức nào.

Ngay từ bây giờ, chúng ta phải chú trọng đến điểm này: phương pháp hàng đội là một phương thức mà các đoàn thể Hướng đạo bắt buộc phải theo, - chứ không phải chỉ là một đề nghị suông, để tùy tiện ai muốn theo hay không cũng được.

Phạm vi ứng dụng phương pháp này có thể rộng hay hẹp, nhưng điều cần nhất là phải lập thành từng tổp trẻ nhỏ, do những thủ lãnh trẻ tuổi, được giao trách nhiệm, điều khiển. Những tổp trẻ ấy phải là những Đội thực sự tự trị.

## **CHƯƠNG II**

### **Đội trưởng và Đội phó**

Một Đội có 6,7 hay 8 Thiếu sinh.

Một Đội cần phải là một đơn vị trong công việc, trong trò chơi, trong trật tự, trong buổi trại và trong việc thiện

hàng ngày. Vì thế, việc quan hệ là phải chọn một thiếu sinh có đủ năng lực làm Đội trưởng.

Đủ năng lực không có nghĩa là thông thái.

Đủ năng lực ở đây, nghĩa là có thể dìu dắt kẻ khác.

Những đức tính cần để điều khiển, một phần là sẵn có, một phần lại nhờ giáo dục mà thâm nhập được.

Những đức tính sẵn có rất quan trọng. Vì một trẻ em dù tánh tình tốt đến đâu, nếu không có sẵn một phần nào đức tính thiên nhiên, sức mạnh của làn điện con người để thu hút chúng bạn vào những trò chơi, thì đừng hy vọng làm tròn nhiệm vụ thủ lãnh.

Những đức tính đã thâm nhập được, có thể phát triển nhanh chóng nhờ sự huấn luyện trong Đoàn HD, theo phương pháp hàng đội tự trị. Một điều cần chú ý là không nên chọn một trẻ quá nhỏ làm Đội trưởng. Dĩ nhiên, một trẻ 12 tuổi cũng có thể chu toàn nhiệm vụ Đội trưởng như một em 16. Nhưng trừ vài trường hợp đặc biệt, một em còn nhỏ, khó điều khiển những chúng bạn lớn tuổi hơn. Vì những trẻ nhiều tuổi thường không tuân phục một em nhỏ tuổi hơn mình. Trái lại, một đứa trẻ lớn hơn, dù ngu ngốc, vẫn được chúng bạn tuân phục nghe theo. Về phương diện này, rõ ràng bắp thịt có ảnh hưởng hơn trí óc. Trí khôn không làm sao hấp dẫn và lôi cuốn trẻ em, chính bắp thịt mới làm cho chúng kính nể.

Dù sao, nếu chúng ta nhận thấy một em bé đã có sẵn, hoặc sẽ có những đức tính thiên nhiên cần thiết, thì cũng không thể để một mình em ấy điều khiển một Đội được, vì công việc quá quan trọng và nặng nề. Em ấy cần phải có

một Đội phó giúp sức và bắt buộc phải có một Đội phó giúp Đội trưởng.

Đội phó do Đội trưởng chọn để giúp mình và thay mình điều khiển Đội khi mình vắng mặt.

Muốn cho công việc trong Đội được tiến triển điều hòa, Đội trưởng và Đội phó cần phải hợp tác chặt chẽ.

Những Huynh trưởng muốn tự ý chọn các Đội phó mà không bàn hỏi ý kiến các Đội trưởng, tức là đã phạm một điều lầm lỗi đầu tiên và về sau khó sửa lại được.

Hẳn nhiên, khi lựa chọn một Đội phó, Đoàn trưởng cần thảo luận với Đội trưởng. Nhưng khi em Đội trưởng không chịu theo ý kiến mình, thì Đoàn trưởng không nên dùng quyền trên mà cưỡng ép Đội trưởng chịu nhận người Đội phó trái ý muốn em.

Baden-Powell khuyên nên hoàn toàn ủy thác nơi em Đội trưởng việc chọn lựa người Đội phó.

## **Chương III**

### **Đội trưởng điều khiển bằng cách nào?**

Nếu có Huynh trưởng nào bảo rằng: "Khi cử các Đội trưởng, tôi đã theo đúng cách thức của Baden-Powell bày. Nhưng rồi thực sự, các em ấy vẫn không thể điều khiển được các Đội. Rốt cuộc, chính tôi lại phải làm tất cả mọi việc". Thì chúng tôi xin trả lời rằng: phần sự chính yếu của Huynh trưởng là phải xét thử những Đội trưởng có đủ sức điều khiển Đội của họ hay không.

"Biết, tức là làm được », nhất là đối với trẻ em.

Một Đội trưởng chỉ biết lý thuyết mà thôi, thì không thể nào có uy tín được. Một Thiếu sinh nhiều kiến thức và đồng thời có nhiều kinh nghiệm thực tế, tất phải được chúng bạn kính nể. Nếu được anh nên chọn Thiếu sinh ấy làm Đội trưởng. Nếu không tìm ra, anh nên tạo ra một Thiếu sinh như thế.

Phương pháp thông thường để đào tạo những vị chỉ huy xứng đáng là làm thế nào để các Đội trưởng và Đội phó có thể dễ dàng thu nhập tài liệu về mọi vấn đề.

Bao nhiêu hiểu biết trên có thể thu hoạch được:

- Bảng kinh nghiệm riêng của từng người,
- Bảng những lời khuyên và giảng dạy,
- Bảng sách báo.

Tạo được một thư viện nhỏ dành riêng cho các vị thủ lĩnh trẻ tuổi là một việc rất hay, rất quý.

Thư viện ấy không cần trên 12 cuốn sách. Trưởng chỉ cần:

- vài bốn sách "Phương pháp HD cho trẻ em" (Scouting for Boys của B.P.),
- Quy trình và Nội lệ của Hội Hướng Đạo,
- vài cuốn sách giáo dục luân lý, tinh thần,
- ít cuốn sách về kỹ thuật HD: cấp cứu, làm nút, bắt cầu, thông tin, trò chơi, dấu đi đường, cắm trại.

Những sách ấy không phải dùng tô điểm Đoàn quân và không phải làm mồi cho bụi bặm: nếu thế thì tinh thần của các Trưởng sẽ bị suy đồi.

Chúng tôi xin đề nghị nên mua dài hạn các tạp chí chính thức của Hội Hướng đạo.

Ngoài sách vở các Đội trưởng còn cần nhờ đến các Huynh trưởng chỉ giáo thêm. Các Đội trưởng phải tiếp xúc hỏi han các Huynh trưởng tại nhà tư hoặc trong các buổi họp riêng, mở thường xuyên mỗi tuần trong Đoàn quán.

Buổi họp này có thể cùng vào một lúc với Hội đồng đoàn.

Không ai bắt buộc người Huynh trưởng phải là một pho bách khoa tự điển sống, nhưng người Huynh trưởng cần phải đủ thông minh để tìm hỏi kẻ khác mọi vấn đề mình chưa thông thạo.

Theo B.P., các Huynh trưởng không những chỉ hướng dẫn các Hướng đạo sinh (HDS) học hỏi mà còn phải gây cho họ tham vọng học hỏi. Huynh trưởng cần phải gieo vào tâm trí HDS ý muốn hiểu biết.

Một Đội trưởng có hôm quên làm cái nút ghề mà không dám hỏi Đoàn trưởng vì em sợ bị chế nhạo. Như thế, về phần em Đội trưởng, thì cũng chẳng đáng khen. Nhưng về phần anh Đoàn trưởng ấy, thì ta nghĩ sao?

Thường thường, những em Đội phó cũng được học hỏi như các em Đội trưởng.

Những thủ lĩnh trẻ tuổi này không những chỉ học về lý thuyết của phương pháp HD, mà cần đem ra thực hành phương pháp ấy nữa.

Đoàn trưởng nên tổ chức một Đội kiểu mẫu gồm những Đội trưởng và Đội phó và chính anh Đoàn trưởng lại là Đội trưởng Đội kiểu mẫu đó. Đội này có thể chuyên tâm học một ngành để thi: cấp HD hạng nhất, huy hiệu chuyên môn, cắm trại, hiểu biết núi rừng, v.v.....

Những Đội trưởng chắc sẽ nhờ đó mà tăng thêm tầm hiểu biết và sẽ đủ sức dạy lại đội sinh của mình.

Tưởng cũng nên biết rằng các Đội trưởng, với chức vụ hiện tại, phải xem như mình đang dự bị để lãnh trách nhiệm Đoàn trưởng về sau.

## **Chương IV**

### **Trong trường hợp nào Đội trưởng mới điều khiển?**

Thưa: luôn luôn, trong mọi trường hợp!

Đội trưởng là thủ lĩnh trong các cuộc chơi, thủ lĩnh trong công việc làm. Đâu đâu, mắt em cũng có đặt vào. Thường, em lại dạy bảo và chỉ dẫn cho đội sinh.

Được quyền tham dự Hội đồng đoàn, chủ tọa buổi họp Đội, tổ chức việc sửa soạn các cuộc thi, làm cho Đội trưởng tăng thêm uy quyền.

Ngoài ra, em Đội trưởng cần có một quyển Sổ Đội. Quyển sổ này này em Đội trưởng nên mang theo luôn bên mình,

Em nên ghi các HDS có mặt trong các buổi họp.

Em để dành cho mỗi HDS của em một trang trong sổ để ghi rõ những thành tích và đặc điểm của từng em.

Đội trưởng có nhiều phương tiện khác để làm tăng uy tín của mình.

Một trong những phương tiện ấy là sự hiểu rõ mỗi đội sinh mình cả những cử chỉ, tư cách ngoài buổi họp và em cũng cần biết thân thể và tánh tình của cha mẹ mỗi em trong Đội.

Em Đội trưởng còn có thể làm tăng thêm uy tín bằng cách lo cho trình độ hiểu biết năng lực, trí sáng kiến và tư tưởng của mình mỗi ngày càng tiến triển. Và như thế, có lợi nhiều cho đội sinh.

Ví dụ: Một Đội trưởng ở thành phố lớn, nếu được, nên dẫn đội mình đến vườn Bách thảo và chỉ cho xem con vật danh hiệu của Đội rồi cùng nhau học tiếng kêu của con thú ấy.

Ở thôn quê, khi được tin một con đường bị ngập, Đội trưởng có thể huy động toàn Đội, một buổi chiều nào, để cùng nhau dọn những khúc hầm làm ứ đọng nước.

Hoặc giả, trong buổi họp hàng tuần, Đội trưởng đọc một mục trong tạp chí HD, chọn bài nói chuyện của Huỳnh trưởng và góp thêm ý kiến của mình.

## Vài lời nhắn nhủ các Đội trưởng

**Em có phận sự điều khiển người ta, vậy em sẽ làm cách nào?**

Phải chăng em sẽ gào thét với Đội sinh, như là: "Đây nè ! Các chú phải làm việc này! Nhanh lên ! Phải làm cho hăng hoi đấy !"

Không phải thế, em ạ ! Em sẽ nói như thế này:  
"Anh em chúng ta có việc này phải làm! Các bạn theo tôi! Chúng ta cần làm nhanh chóng và cẩn thận ....."

Thế rồi, tự bắt tay vào việc, trước tiên là Đội trưởng.

Em chẳng cần la to mệnh lệnh của em, hay là đứng không mà nhìn người khác làm việc. Em sẽ giảng giải công việc phải làm và trong khi em coi sóc công việc, em cũng phải nhúng tay vào giúp sức nữa.

Em đã hiểu tính tính của mỗi đội sinh và biết phải dùng từng lời lẽ để khuyến khích mỗi đội sinh, cho họ hăng hái chu toàn công việc. Thế mới là khôn khéo và Đội trưởng tất phải khôn khéo mới được.

Cần nhất là phải kiên nhẫn. Đây mới là bước đầu trong đời sống xã hội của em. Rồi dần dà, với thời gian, em sẽ tập được nhiều kinh nghiệm hữu ích cho em.

Nếu em là một Đội trưởng giỏi, thì chắc hẳn em đã có tính thứ tự ngăn nắp. Vì nếu em phí thì giờ để tìm kiếm đồ đạc, thì rất có thể em sẽ mất hẳn vẻ mặt vui tươi.

## Chương V

### Những đặc quyền dành cho Đội trưởng

Khi các Đội trưởng và Đội phó có những đặc quyền hơn các đội sinh thì họ dễ xử dụng uy quyền của họ đối với toàn Đội.

B.P. đã nhiều lần đem so sánh địa vị một Đội trưởng với địa vị em Trưởng lớp trong các trường học ở Anh quốc.

Chính ý sự so sánh này là phải dành cho em Đội trưởng nhiều đặc quyền, cần cho uy tín đối với các đội sinh.

Trước đây đã nói đến đặc quyền của Đội trưởng được tham gia Hội đồng đoàn, được vào những thư viện riêng, được hoàn toàn điều khiển công việc của Đội mình.

Bây giờ xin nói đến phương tiện khác làm tăng thêm uy quyền Đội trưởng và Đội phó.

Nếu Đoàn trưởng có thì giờ, anh nên chọn lấy một buổi chiều thuận tiện mà họp các Đội trưởng và Đội phó để nhờ đó các em sau này được giáo huấn riêng.

Buổi họp Đội trưởng ấy có thể mở hàng tuần hoặc hàng tháng hay cứ ba tháng một lần.

Muốn tiện, các buổi họp như trên nên mở chung cho các Đội trưởng của hai hay ba Đoàn.

Trong buổi họp này, có thể có một người dạy về địa hình, về ước đạt (đo đạc). Lần khác, một người giỏi về cấp cứu sẽ nói về vấn đề này.

Hoặc giả, có thể mời một nhà kỹ sư chuyên môn đến dạy về cầu cống, v.v....

Những câu chuyện cần phải nói trong các buổi họp như thế hẳn là nhiều.

Sau khi học hỏi ở đây, Đội trưởng lại đem về dạy cho các đội sinh.

Phương pháp này đã đem lại nhiều kết quả tốt.

Nhiều xóm ở Luân đôn có chừng 10 hay 20 Đoàn, vào những kỳ ba tháng lại mở một buổi họp chung cho các Đội trưởng và Đội phó.

Trung bình, trong các buổi họp như thế có chừng 50 em.

Sau buổi nói chuyện, các em lại thân mật thảo luận, để trao đổi ý kiến.

Những buổi họp như vậy, thường do một Ủy viên hay một Đoàn trưởng chủ tọa. Có một em được cử làm thư ký, để lập, đọc biên bản và gửi phúc trình buổi họp cho các Đoàn có cử Đội trưởng đến dự.

Trong những Đoàn đã lập lâu năm và cách tổ chức có qui củ, Đoàn trưởng thường đề ý mở những kỳ trại riêng vào ngày chủ nhật, dành cho các Đội trưởng và Đội phó. Với phương pháp này, nhiều kết quả tốt đẹp đã được thu hoạch.

## Chương VI

### Hội đồng Minh nghĩa

Hội đồng Minh nghĩa có thể thành lập theo nhiều phương thức. Nhưng dù sao, Hội đồng Minh nghĩa bao giờ cũng bắt buộc phải có, vì nó là cơ quan trọng yếu nhất của Đoàn.

Ban đầu, Hội đồng Minh nghĩa chỉ thành lập với tính cách một tòa án để định sự sửa phạt khuyên răn các Đoàn sinh lầm lỗi và để nghiên cứu những vấn đề liên quan đến hoạt động của Đoàn.

Bên cạnh Hội đồng Minh nghĩa, các Đoàn trưởng lại thấy cần phải có Hội đồng đoàn, mục đích để quyết định những công việc thông thường. Về sau, ta thấy rằng phân chia làm hai cơ quan như vậy, chẳng ích lợi gì cả. Và hai cơ quan ấy lại cần phải liên lạc mật thiết với nhau: Vì thế nên bây giờ hai Hội đồng đã được sát nhập làm một.

Thành phần Hội đồng Minh nghĩa gồm có các Đội trưởng và Đội phó, Đoàn trưởng và Đoàn phó. Hội đồng cũng có thể chỉ gồm các Đội trưởng và một vài Đội phó, hoặc một vài Đoàn sinh được đặc biệt tuyển chọn trong các Đội.

Buổi họp Hội đồng thường do Đoàn trưởng chủ tọa. Nhưng khi Đoàn trưởng vắng mặt, một Đội trưởng cũng có thể chủ tọa được.

Hai quyền hạn của Hội đồng Minh nghĩa là hành chánh và tư pháp. Những buổi họp về hành chánh sẽ mở hàng tuần, mặc dù có lúc chỉ họp trong 5 phút mà thôi, để thông qua thường vụ. Phải cử ra một em làm thư ký, để lập biên bản.

Sau khi thư ký đọc xong biên bản, mỗi Đội trưởng lên báo cáo công việc của Đội mình trong tuần lễ vừa qua.

Khi một Đội trưởng không thể dự buổi họp này, em phải nhờ Đội phó thay em để phúc trình báo cáo.

Nếu các Đội trưởng đều đã có sẵn Sổ Đội, thì chỉ cần giờ Sổ ra xem mà báo cáo.

Hội đồng Minh nghĩa vạch chương trình tuần sắp đến: huấn luyện kỹ thuật, tổ chức những cuộc thi, những du ngoạn, những trại hè, những cuộc thăm viếng Đoàn khác.

Đoàn trưởng nên lợi dụng cơ hội này để nhờ các Đội trưởng chuyển cho các Đoàn sinh những chỉ thị của mình.

Chúng tôi hết sức khuyến khích sự thảo luận tự do trong những buổi họp này. Thiết tưởng không còn dịp nào thuận tiện hơn, để Đoàn trưởng hiểu rõ tính tình và nguyện vọng của Đoàn sinh.

Vài Huynh trưởng có thể nghĩ rằng: Đoàn mình chỉ có thể họp mỗi tuần một lần và như vậy không thể nào họp Hội đồng Minh nghĩa được.

Nghĩ như thế là sai!

Vì rằng, chẳng hạn, mỗi tuần vào chiều thứ ba, họp Đoàn từ 20 giờ đến 21 giờ rưỡi, vậy đến 21 giờ 15, các Đoàn sinh sẽ giải tán, trừ những em có chân trong Hội đồng Minh nghĩa. Nhờ làm thế, mà Đoàn sinh lại càng tôn trọng Hội đồng Minh nghĩa hơn nữa.

Hội đồng Minh nghĩa còn họp để thưởng phạt. Trong trường hợp này, thành phần của Hội đồng có thể khác. Có Đoàn, khi Hội đồng Minh nghĩa họp về kỷ luật, thì chỉ gồm một ít hội viên thượng cấp mà thôi: thí dụ như Đoàn trưởng với vài ba Đội trưởng được đặc biệt tuyển chọn mà thôi.

Nhưng, dù thế nào đi nữa, hễ có một người trong Đoàn bị xét xử, thì các Đoàn sinh cấp dưới bắt buộc phải lui ra.

Hội đồng chỉ họp khi nào một bị cáo phạm lỗi HD mà thôi. Trong một Đoàn, Hội đồng này chỉ họp một năm vài lần, các Hội viên tự buộc mình, khi tan họp, không được bàn tán gì nữa về các biểu quyết và về ý kiến các hội viên khác.

Mọi quyết định phải coi như ý kiến của toàn Hội đồng. Ích lợi lớn nhất của Hội đồng Minh nghĩa là làm tăng thêm tinh thần Đội và để phát triển tổ chức Hàng đội tự trị.

Mỗi Đội trưởng nên biết mình mang trách nhiệm của Đội mình. Vì thế, hơn bao giờ hết, em Đội trưởng thấy sự quan hệ của mình trong buổi họp này. Không phải em chỉ phúc trình báo cáo công việc Đội em, nhưng em còn phải giải thích những lý do bẽ bề lầm lỗi của một đội sinh em.

Ví dụ, em có thể phải trả lời, nếu khi ai hỏi em, tại sao một Đội sinh của em mang sao thâm niên HD khi em này chưa được một huy hiệu chuyên môn nào.

Hoặc anh Nam, Đội sinh của em bị gãy tay hôm qua đã chữa tại nhà hay bệnh viện, thì ngày nào, giờ nào có thể vào thăm được.

Tướng Đoàn trưởng cũng nên ra một điều luật định rõ ràng những bốn phận và những quyền hạn của Hội đồng Minh nghĩa.

Bản luật này nên đọc và được chấp thuận trong buổi họp đầu tiên và phải ghi vào biên bản.

Ví dụ, trong bản luật không nên giao quyền cho Hội đồng được phép đuổi một HDS, trừ trường hợp các Đội trưởng đã hiểu rõ mục đích và tinh thần HD.

Hẳn nhiên, Đoàn trưởng được quyền bãi bỏ mọi sự quyết định của Hội đồng. Nhưng sự thật anh không bao giờ dùng quyền phủ quyết ấy.

## **Chương VII**

### **Tinh thần đội**

Trong những đoạn trước, chúng tôi đã nói đến cách giúp Đội trưởng điều khiển Đội mình.

Đội trưởng và Đoàn trưởng còn phải góp sức để kích thích tinh thần Đội.

Nói đến tinh thần Đội là nói đến một HDS, phải tự xem mình như phần tử chính yếu của Đội mình. Mỗi Đội sinh còn phải quên cá nhân mình để thực hiện sự hợp nhất và sự toàn thiện của Đội.

Khi một Thiếu sinh gia nhập vào gia đình HD, thì khi tuyên lời hứa em được Đội trưởng của em giới thiệu với anh Đoàn trưởng.

Ngày nào em chưa tuyên hứa, em chưa thuộc hẳn về Đội nào. Đội chỉ gồm những HDS chính thức và kể từ khi em tuyên lời hứa em mới trở nên Đội sinh thật sự của Đội em.

Sau lễ nhận vào gia đình HD, như đã chỉ rõ trong cuốn “Phương pháp HD cho trẻ em” (Scouting for Boys), em HDS

mới cùng với Đội trưởng của em trở về Đội. Bây giờ em HDS không phải là một cậu bé như bao nhiêu cậu bé khác. Em là một Voi, một Nai, hay một Chim câu (em trở thành một phần tử trong đội Nai, hay đội Voi, v.v....)

Em phải biết phong tục của con thú này. Rồi đây em sẽ học tiếng kêu của Đội. Người ta phải nghe và nhận được tiếng kêu của em đầu ở cách xa 50 thước trong rừng.

Khuyên em nên dùng đến tiếng kêu của Đội em. Baden Powell đã nói: "Không một HDS nào được bắt chước tiếng kêu của Đội khác". Con chim én phải hiên ngang, vì mình là chim én.

Điều ngăn cấm ấy cốt dạy ta trung thành, chân thật. Chó Sói mà muốn cho người ta tưởng mình là chim, tức là dối trá.

HDS lấy danh dự của mình để bảo đảm sự tín của kẻ khác, dù em là một "Con chồn".

Khi một HDS đã biết dùng tiếng kêu của Đội, em lại phải học biết phong tục của con thú biểu hiệu của Đội em. Em cũng tập ký tên với hình vẽ của con vật tượng trưng ấy.

Đó là một phương pháp phát huy tinh thần Đội. Trong HD không có một việc dù bé nhỏ đến đâu mà được coi thường.

Cụ B.P. còn khuyên một Đội nên có một khẩu hiệu do các đội sinh tự chọn lấy. Ví dụ: khẩu hiệu đội Gà rừng là "Can đảm"; khẩu hiệu đội Phượng hoàng là "Tiến lên", v.v....

Một phương pháp khác để giúp các Đội làm tăng thêm giá trị, là dành cho mỗi Đội một góc Đoàn quán.

Nếu Đoàn quán to lớn, mỗi Đội được một phòng thì quý hoá. Nhưng nếu Đoàn quán chỉ là một phòng, thì nên để dành cho mỗi Đội một góc riêng.

Khi một em Đội “Én” đến họp, trước tiên em ấy phải đến “tổ én”. Trong Đoàn quán cũng sẽ có “hang chồn”, “hầm gấu”, v.v....

Nếu Đoàn quán là của riêng trong Đoàn, thì mỗi Đội được tự do tô điểm góc đội mình. Đầu tiên, các em sắp những cái móc mũ, dựng gậy.

Không ai có thể bảo rằng: “Đoàn quán nhỏ quá không thể dành riêng cho mỗi Đội một góc được”. Như thế, tức là Đoàn quán không thích hợp với Đoàn.

Đoàn trưởng có thể tránh những sự bất tiện này bằng cách hạn định số HDS sao cho phù hợp với diện tích Đoàn quán.

Hơn nữa, không cần phải bắt tất cả các Đội phải cùng họp vào một buổi chiều. Các Đội của Đoàn họp vào những buổi chiều khác nhau.

Và cả Đoàn họp chung vào ngày chủ nhật.

Nếu là Đoàn Công giáo thì Đoàn họp vào buổi sáng chủ nhật để dự lễ.

## **Chương VIII**

### **Kỹ luật trong Đội**

Trước khi nói đến kỹ luật, tưởng cần nhắc đến việc huấn luyện của Đội.

Mỗi Đội cần vạch định một chương trình, phải thực hiện có qui củ và phải theo dõi việc thực hiện.

Trong các buổi họp Đoàn, cố nhiên Đoàn trưởng và Phó

Đoàn trưởng phải đến trước hay đúng giờ đã định, trừ trường hợp đã giao cho các Đội trưởng phụ trách lấy buổi họp.

Nếu Đội trưởng phải chậm trễ vì bận việc, em cần báo tin trước cho em Đội phó để thay em.

Đúng giờ anh Đoàn trưởng ra hiệu: họp lại. Mỗi Đội trưởng chạy vào góc Đội và họp toàn Đội lại. Đội phải sẵn sàng không quá 12 giây sau lệnh của Đoàn trưởng.

Để họp các Đội sinh, em Đội trưởng có thể kêu to: Ó (biểu hiệu của Đội), họp lại. Hay hô tiếng kêu của Đội, hoặc em dùng một cử chỉ, hành động gì để các HDS của em thấy, nghe và hiểu.

Ví dụ: vỗ tay và gãi tay mặt để họp các Đội sinh, gãi tai trái là ra lệnh giải tán, gãi ót (gáy) là cho biết phải quay lui v.v.....

Em Đội trưởng luôn luôn đứng ở chỗ có thể dễ điều khiển Đội của mình.

Các Đội sắp hàng một: Đoàn trưởng đứng ở giữa, thổi một hồi còi ra hiệu đứng thành hình sao. Các đội, do các Đội trưởng dẫn đầu, đứng chung quanh Đoàn trưởng, và những HDS sắp thành hàng, kẻ trước người sau.

Các Đội sắp thành hình các cánh ngôi sao mà Đoàn trưởng làm trục giữa.

Nếu đứng giữa trời, lúc bấy giờ các HDS có thể hô tiếng kêu của Đội.

Đội trưởng, đứng cách ít bước trước mặt Đoàn trưởng để nhận chỉ thị hay chương trình buổi họp.

Sau khi cầu nguyện (nếu là một Đoàn Công giáo) và chào cờ, Đoàn trưởng kiểm soát các Đội để xem ai vắng mặt.

Anh nhờ các Đội trưởng hoặc Đội phó điểm danh các HDS từng Đội, để thi hành chỉ thị vừa nghe.

Cố nhiên, những việc làm lúc đầu buổi họp như thế không nên quá 5 phút.

Cách thực hành thường xuyên theo quy tắc trên, sẽ làm kỷ luật trong buổi họp phát triển vô cùng.

Sau buổi họp, Đoàn trưởng thôi một hồi còi dài: Coi chừng i Mỗi Đội xếp đặt đồ đạc của mình thứ tự, càng nhanh càng hay.

Các HDS đội mũ (nón), cầm gậy, các Đội sẵn sàng và anh Huynh trưởng ra lệnh giải tán, mỗi HDS chào. Buổi họp thế là bế mạc.

Đây chỉ là một cách để giúp phát triển kỷ luật đầu tiên trong Đoàn quán.

Điều quan trọng là ủy thác trách nhiệm cho các Đội trưởng .

Đoàn trưởng không bao giờ ra lệnh trực tiếp cho các HDS: các mệnh lệnh đều phải đi qua các Đội trưởng. Những ai muốn đi ngược lại là tỏ ra chưa biết đúng phương pháp hàng đội tự trị.

Trong một xóm ở Luân đôn về mùa đông thường có những buổi họp nói chuyện về luật HD. Trên 800 HDS đến họp và luôn luôn họ đến từng Đội theo các Đội trưởng của họ. Theo cách này, không cần đến người giám thị. Câu chuyện giám thị là một câu chuyện rất trái ngược với tinh thần HD. Cách sắp hay nhất lúc đi là đi hàng dọc một. Đội trưởng đi bên mặt, nên để em nào nhỏ đi trước, để em có thể cứ bước tự nhiên, không quá mệt.

## **Chương IX**

### **Hướng đạo sinh trong Đội học những môn thi bậc hạng nhì**

Trong những buổi họp Đội, chính Đội trưởng phải tự lo huấn luyện Đội mình.

Tuy vậy, trong một Đoàn mới thành lập, sự huấn luyện những HDS mới không ở trong phạm vi những buổi họp.

Em Đội phó sẽ được Đội trưởng ủy nhiệm đi đến tận nhà thăm những em HDS mới và dạy các em ấy tất cả những môn thi cấp Tân quân.

Có nhiều Đoàn bắt buộc những Thiếu sinh mới, trước khi được gia nhập Đoàn, phải biết tất cả các môn cấp Tân quân.

Dạy một phần lớn chương trình Hạng nhì, cố nhiên sẽ do em Đội trưởng đảm nhận. Cũng như những môn thi cấp Tân quân, những môn HD Hạng nhì cần được luôn luôn ôn lại, mặc dù tất cả Đội sinh đã thi xong những môn ấy.

Điều đáng chú ý nhất là Đội trưởng phải làm cho việc học ôn được trở nên thích thú. Ngoài những sự hiểu biết dồi dào, Đội trưởng phải khéo léo, đừng bao giờ kéo dài một vấn đề trên quá 30 phút. Những điều em dạy cho các Đội sinh sẽ vô ích nếu em không cho biết vì sao cần biết những điều ấy. Biết được 16 điểm trên mặt địa bàn là một điều rất hữu ích. Nhưng sẽ buồn chán biết bao nhiêu, nếu Đội trưởng chỉ bảo các Đội sinh dùng địa bàn để tìm đường trong Đoàn quán.

Khi học phương hướng, Đội trưởng phải nói với các HDS tương tự như thế này: "Các anh đang lạc đường trong một cánh rừng hoang. Để kiếm đường về, trước tiên ta phải biết lợi dụng mặt trời với đồng hồ. Nếu trời sương mù, phải nhắm nhà thờ làm mốc. Gặp lúc tuyết sa, phải dùng địa bàn hoặc xem sao và cuốn sổ tay để tìm phương hướng...."

Cũng thế, trước khi dạy về một vòng tròn trên bảng, cần hỏi Đội sinh xem họ có biết cách nào hay để vẽ một vòng tròn. Em hãy bảo một Đội sinh vẽ, trước khi chỉ phương pháp cho họ. Về cách dạy những môn cứu thương, em nên nói đến vài tai nạn, rồi em chỉ những cách cấp cứu thực hành. Em cũng có thể cho các em Đội sinh xem một bức vẽ bộ xương người, hoặc là em đưa Đội em đến một trường học gần đó, để các em được mục kích những bộ xương người thật, cho các em sờ vào một vài khúc xương, rồi bảo họ tối đến trước khi đi ngủ nhắc lại tên những đoạn xương ấy. Em tìm những câu chuyện hay về cấp cứu trong

những báo chí để kể cho Đội sinh nghe. Nhưng tránh đừng nói mãi cả giờ như thế, em hãy để các HDS phát biểu ý kiến riêng, miễn là trong trật tự. Khuôn khổ cuốn sách không cho phép chúng tôi nói hết những môn thi cấp Hạng nhì. Nhưng chúng tôi tin rằng Đội trưởng sẽ dạy được những môn ấy một cách hoàn mỹ, nếu trước kia em đã được học với những phương pháp nói trên.

## **Chương X**

### **Học để lấy huy hiệu chuyên môn (chuyên hiệu)**

Nhiệm vụ của Huynh trưởng không những chỉ là dạy HDS mà còn gây cho họ nhiều dịp để học hỏi.

Đối với Đội trưởng cũng thế.

Nếu một Đội sinh khôn và có nhiều kinh nghiệm, cố nhiên em sẽ tìm cách đem toàn Đội đến với một nhà chuyên môn để cùng học hỏi. Ví dụ: trong một buổi chiều quang đãng, em đưa toàn Đội đến hồ tắm học môn bơi lội với một giáo sư chuyên môn, độ nửa tiếng đồng hồ. Một chiều khác, em dẫn Đội em đến trại chữa lửa, nhờ đoàn người chuyên nghiệp dạy những phương pháp thực hành, em cũng có thể đem các đội sinh của em đến với một vị nữ công quen biết tìm học về nấu ăn, hoặc em đem toàn Đội đến học hỏi những người thông thạo một môn nào để họ chỉ vẽ cho về môn thiên văn, về nghề làm vườn, nghề thợ mộc hoặc bất cứ một nghề hữu ích có thể giúp các em lấy huy hiệu chuyên môn.

Đoàn trưởng lại còn có thể mời một nhà chuyên nghiệp đến tại Đoàn quán để hai hay ba Đội có thể họp lại và cùng một lúc thu thập những bài học của vị giáo sư ấy.

Cách học như thế, không còn gì đáng ngại cả vì Đội trưởng phải chịu trách nhiệm việc huấn luyện về chuyên môn của

Đội. Tại nhiều Đoàn, việc huấn luyện ấy rất khó khăn vì họ không áp dụng triệt để phương pháp hàng đội tự trị. Có nhiều ông bà lấy làm sung sướng mà đảm nhận việc dạy vẽ 7, 8 trẻ em. Nhưng họ không dám tự ý đến giúp vì sợ phải dạy vẽ một lần cả Đoàn 30 em.

Vì nếu 7 HDS làm việc trong một nhà bếp, thì bầu không khí có thể là vui vẻ, nhưng khi 30 em vào đó một lần thì lại rất bất tiện.

Nếu Đoàn trưởng biết dùng Đội làm đơn vị để huấn luyện kỹ thuật HD các em sẽ tận tới nhiều trong quãng thời gian ngắn. Và như thế một Đội lành lặn, có thể thu nhận được rất nhiều huy hiệu chuyên môn trong vòng 6, 7 tuần lễ.

Cụ B. P. đã nhiều lần đặc biệt khuyên các Đội nên chú ý đến sự cùng học chung một thứ chuyên môn. Như thế, những HDS Đội này sẽ chuyên về xe đạp, Đội kia sẽ chuyên nghề làm cầu, v.v.....

Khi cả Đội đều chuyên môn như thế, huy hiệu bằng chuyên môn được thu vào cờ Đội. Đó là một sự khuyến khích lớn.

Ngoài những thứ chuyên môn chung, các Đội sinh còn có thể chọn nhiều thứ khác tùy sở thích của mỗi người.

Trong công việc ấy, lẽ dĩ nhiên Đội trưởng phải cố giúp các Đội sinh.

Những chuyên môn được chú ý nhất là: âm nhạc, cưỡi ngựa, đua đường, thông ngôn, chụp ảnh, thảo mộc học, v.v.....

Khi một Đội trưởng thấy một Đội sinh biết chơi đàn dương cầm, Đội trưởng nên bảo Đội sinh ấy dành riêng ít thời giờ học âm nhạc và em đem vấn đề ra bàn trước Hội đồng đoàn để xin tìm cho em một giáo sư. (Sau khi em đã chơi đàn giỏi thì Đội trưởng lại gợi ý để em này hướng dẫn cho các Đội sinh khác cũng ham thích và tìm hiểu về âm nhạc như em. Nếu lời cuốn được tất cả Đội sinh để thành lập 1 ban nhạc hay một nhóm tìm hiểu về âm nhạc là Đội trưởng đã thành công về lãnh vực này).

## **Chương XI**

### **Hội đồng đội**

Việc rất đáng khuyến khích là mỗi Đội cần có một Hội đồng.

Các Đội sinh họp dưới sự chủ tọa của Đội trưởng.

Nhiều Đội có thói quen rất tốt, là mỗi chiều chủ nhật họp lại để uống nước trà tại nhà một Đội sinh, nghĩa là Đội sinh trong đội 7 người thay phiên nhau mời bạn đến nhà mình. Và Hội đồng khởi sự trước hoặc sau buổi trà như thế. Nhưng đã đành, Hội đồng có thể họp vào một trường họp khác.

Mục đích của Hội đồng là để Đội trưởng hiểu rõ nguyện vọng và quan điểm của Đội sinh và để Đội trưởng có thể hành động ăn nhịp với ý muốn của Đội sinh. Khi dự Hội Đồng Đoàn, Đội trưởng là đại diện cho Đội, chứ không phải để phát biểu ý kiến riêng của em.

Về sự lựa chọn huy hiệu chuyên môn, chúng tôi đã khuyên Đoàn trưởng không nên bắt buộc Đội trưởng theo quan điểm của anh, nhưng cần để Đội trưởng đem vấn đề ra bàn luận giữa Hội Đồng Đoàn.

Phương thức này cũng cần được áp dụng trong mỗi Đội. Đội trưởng không nên ép các Đội sinh hành động theo ý muốn của mình. Trái lại em phải cố gắng làm sao để cả Đội sinh tự lựa chọn những loại chuyên môn họ muốn học.

Mục đích chính ở đây là để gây tinh thần hợp tác.

Về thực hành, không có một vấn đề nào không thể đem ra bàn giữa Hội Đồng Đội.

Ví dụ, một cuộc thi mà trong đó một Đội chỉ có thể tuyển chọn 3 thí sinh, thì 3 thí sinh ấy sẽ do Hội đồng chọn. Những việc thiện chung hàng Đội cũng được định đoạt sắp đặt và tổ chức chính trong buổi Hội đồng.

Những vấn đề, như đi họp thất thường, thu nhận đội sinh mới, sửa soạn kỳ trại Đội, tổ chức thăm viếng các Đội khác, đều do Hội Đồng Đội quyết định. Có Đội lại tự đặt lấy một điều luật riêng, hoặc xuất bản một tờ báo Đội, ....

Ta phải nhớ kỹ rằng Đội phải là một xã hội tự lập và tự túc, tự tìm lấy đời sống riêng và đang cố chu toàn nhiệm vụ đối với Tổ quốc, đang cố giúp mọi người trong mọi trường hợp và đang tuân theo luật HD. Nhưng nếu không biết cách giúp đỡ, thì không sao giúp được mọi người trong mọi trường hợp. Vì vậy mà cả Đội bắt buộc phải bỏ thì giờ để học tập kỹ thuật HD.

## Chương XII

### Những cuộc thi hàng đội

Một phương sách rất hay để làm phần chấn tinh thần Đội là tổ chức những cuộc thi đua thường xuyên giữa các Đội. Khi một cuộc thi đã chấm dứt, phải tổ chức liền một cuộc thi khác tiếp theo. Có nhiều Huynh trưởng thích tổ chức những kỳ thi hằng 3 tháng hay 6 tháng một lần, hơn là các kỳ thi hàng năm. Nếu thời hạn giữa các cuộc thi kéo dài quá lâu, những Đội thua sẽ bị chán nản.

Trái lại, nếu cuộc thi cứ tiếp diễn mỗi năm hai hay ba lần, các Đoàn sinh sẽ chăm lo hơn, vì bị luôn luôn kích thích. Những Đội nào thua cuộc không phải chờ lâu dài và họ sẽ cố sức mong kỳ thi sau được thắng cuộc.

Ta không nên quên rằng thi đua là điều cần thiết. Nếu Đoàn trưởng cứ tự mình tổ chức lấy chương trình thi, anh sẽ bị thất bại, vì anh không thể biết rõ nguyện vọng của Đoàn sinh và như thế các em chơi không hăng. Việc nghiên cứu những cuộc thi cần phải thuộc phạm vi Hội Đồng Đoàn.

Khi có tổ chức cuộc thi giữa các Đội, thì Hội Đồng Đoàn phải họp hàng tuần: điều đó rất cần thiết.

Nguyên tắc chung cho các cuộc thi hàng Đội là định một số điểm cho mỗi môn thi và làm sao cho những môn thi ấy đều có ích cho tất cả các Đội: phải cho điểm cách nào để một Đội mà trong đó có nhiều em nhỏ và ít tuổi cũng có thể thắng được cuộc như những Đội có nhiều em lớn và khỏe.

Chúng tôi tin chắc Hội Đồng Đoàn sẽ bằng lòng cho điểm về sự hiện diện của Đoàn sinh trong các buổi họp. Ví dụ, điểm tối đa của mỗi Đội trong 6 tháng là 100. Khi có một em vắng mặt trong một buổi họp, Đội sẽ bị trừ 5 điểm, chẳng hạn.

Chương trước đã nói rằng Đoàn trưởng hay Đội trưởng cần phải ghi tên những em vắng mặt trong các buổi họp. Đến khi họp Đoàn, Đội trưởng phải trình bày lý do vì sao Đội sinh đó đã vắng mặt. Nếu lý do không chính đáng, Đội bị trừ 5 điểm. Nếu lý do có thể chấp nhận được, vấn đề lại được đem ra thảo luận giữa Hội Đồng Đoàn.

Dù sao, khi một HDS bị trở ngại không thể đến họp, em ấy phải báo tin với Đội trưởng hoặc Đội phó của em biết trước giờ họp. Như thế Đội trưởng có thể cáo lỗi với Đoàn trưởng.

Nếu một HDS có lý do chính đáng, nhưng không báo tin trước, Hội Đồng Đoàn có thể quyết định trừ 2 hay 3 điểm. Hội Đồng Đoàn cũng nên quyết định cho điểm những môn nào thâm được trong "thời kỳ" thi ấy.

Ví dụ, cấp 5 điểm cho một chuyên môn, 2 điểm cho bậc Tân quân. Bậc Hạng nhất có thể được nhiều hơn. Đây chỉ là những đề nghị, nhưng người ta thường nhận thấy khi dành ưu tiên cho một môn nào, tức là Hội Đồng Đoàn khuyến khích sự cố gắng học hỏi môn ấy hơn cả.

Cũng còn có thể cấp điểm cho những cuộc thi gút (nút), thi thông tin, thi cứu thương, thi gầy lửa, thi chạy và mọi công việc khác.

Sau đây là một phương pháp hay để thi gút (nút).

Đưa cho mỗi HDS một đoạn dây để cầm sau lưng và bảo họ làm một cái gút (nút).

Rồi một phút ..... đưa ra.

Đội nào làm xong 7 gút (nút) được 7 điểm, Đội nào chỉ làm 2, được 2 điểm, v.v.....

Khi tổ chức một cuộc thi gầy lửa, Đoàn trưởng đưa cho mỗi Đội một bao diêm (hộp quẹt) và một cái nồi. Đội nào trình trước một cốc nước sôi sẽ được một số điểm nào đó. Nếu trong Đoàn, các HDS có một ít học vấn thì nên tổ chức những cuộc tham khảo về sách "Hướng đạo cho trẻ em" (Scouting for Boys).

Mỗi Đội có thể gửi 2 Đội sinh đến dự thi. Bài thi thường do anh Ủy viên Đạo, hoặc anh Liên đoàn Trưởng gửi đến. Tương cũng nên tổ chức những cuộc thi viết về luật HD hay một cuốn sổ HD đặc biệt nhất.

Một bài ngắn giải thích Luật HD hay một cuốn sổ HD sẽ do mỗi Đội gửi đến dự thi.

Đã có nhiều Đoàn tổ chức những cuộc thi việc thiện Đội. Có người lo sợ vấn đề ấy có thể làm cho HDS trở nên kiêu hãnh. Nhưng sự thực lại trái hẳn. Đó là phương tiện hay nhất để nhắc các em làm việc thiện hàng ngày.

Những cuộc thi không nên giống nhau. Không có giới hạn cho những cuộc thi Đội.

Mục đích ở đây là cốt để kích thích Đội sinh trong công việc HD và để kêu gọi sự chú ý, nguồn cảm hứng của họ. Bây giờ phải dùng gì để thưởng các Đội thắng.

Có vài Huynh trưởng tặng những HDS của Đội giỏi nhất những huy hiệu riêng hoặc những huy chương. Khuyến các anh nên cố tránh.

Đã có nhiều biểu chương chính thức rồi, các HDS phải làm việc để lãnh những biểu chương ấy, không nên bày thêm.

Nếu các HDS có thể trang hoàng vách Đoàn quán, anh Huynh trưởng nên làm một bảng danh dự.

Đội đứng nhất trong cuộc thi 6 tháng được ghi vào đó và có thể kèm theo tên Đội trưởng.

Hoặc Huynh trưởng có thể tặng một sản phẩm mỹ thuật. Em Đội trưởng của Đội thắng được đem vật ấy về nhà trong 15 hôm và mỗi Đội sinh được giữ 1 tuần. Sau đó vật ấy sẽ được trưng bày ở Đoàn quán.

Một phần thưởng khác là cho "Đội thắng" được giữ cờ Đoàn đến khi nào Đội khác chiếm được.

Nếu một Đội trưởng không đem hết sức để đưa Đội mình thắng cuộc, khi ấy tức là đã có điều gì bất trắc xảy ra, hoặc nơi Đội trưởng hoặc nơi Đoàn trưởng. Tinh thần của người này hoặc người kia lúc bấy giờ cần được bồi bổ.

## **Chương XIII**

### **Cả Đội cùng chơi**

Có một vài Huynh trưởng không quan tâm đến vấn đề trò chơi và có thể cho rằng bàn đến trò chơi là vô ích.

Chúng ta ai nấy đều sẽ bảo các Trưởng đó về xem lại trang 1 của sách "Phương pháp HD cho trẻ em" (Scouting for Boys). Nhưng chúng ta cũng sẽ lầm nốt vì sách đó không có trang 1. Chương I của sách đó bắt đầu từ trang 3 và sau đây là 2 câu đầu tiên:

“Trong lối giáo dục HD, phải cố dùng sự tập dượt, những trò chơi và những thi đua.”

“Các trò chơi phải tổ chức sao cho có từng phe đua sức với nhau: mỗi Đội là một phe và ai nấy đều phải dự phần hoạt động trong cuộc chơi.”

Vậy trò chơi phải chiếm một phần lớn trong hoạt động HD. Chính cả HD cũng có thể gọi là trò chơi lớn nhất trong các trò chơi. Và ta phải nhớ rằng, trong trò chơi bất cứ lớn hay nhỏ, tại Đoàn quán hay ở ngoài trời, dù là một cuộc thi về sức hay về trí, điều thiết yếu là Đội bao giờ cũng phải là đơn vị hoạt động và mỗi một người đều phải dự cuộc chơi. Vậy ta cần phải tổ chức những trò chơi kỳ dị phi thường làm gì.

Chính Baden Powell cũng đã viết một cuốn sách về trò chơi (Scouting Games). Mỗi Huynh trưởng cần phải có cuốn sách ấy.

Tất cả mọi việc HD đều có thể biến thành trò chơi được. Trong chương trước nói về thi đua hàng đội, đã chỉ sơ cách thức. Đoàn trưởng phải biết dùng trí tưởng tượng. Nếu anh không có, thì dùng trí tưởng tượng của các Đoàn sinh vậy. Vì nếu trí anh có thể bị cạn, thì trí của các em bao giờ cũng dồi dào ý kiến.

Trong một buổi họp, anh nhờ một Đoàn sinh giả vờ bị tai nạn, cần phải cứu gấp. Chẳng đợi anh giải thích gì cả, em ấy liền nhảy ra khỏi phòng và la to rằng áo quần đang cháy. Hoặc nữa em giả đang bị xây xẩm chóng mặt, hay là leo thang vừa mới bị té xuống đường ..... Khi ấy cả Đoàn phải lo cấp cứu cẩn thận, như thật.

Ấy thế, có hôm, một em giả vờ bị phỏng nước sôi, làm giống hệt như thật. Đến nỗi cả Đoàn phải lo chở em ấy về nhà bằng cáng và cấm em ấy tuần sau chưa được đến họp. Lại có cả anh em trong Đoàn đến nhà thăm viếng và lấy tin. Và chính Đoàn trưởng cũng tưởng thật và phàn nàn vì sao cha mẹ em lại không muốn chở em vào nhà thương.

Truyền tin, bơi lội, học dấu vết, tập chơi Kim và nhiều môn khác nữa, đều phải dùng trí tưởng tượng mà huấn luyện. Trong những cuộc chơi mà mỗi Đội kết thành một phe, thì không những tinh thần Đội được tăng thêm, mà Đội trưởng lại có dịp tìm hiểu rõ ràng tường tận mọi khả năng của mỗi Đội sinh mình.

## **Chương XIV**

### **Việc thiện Đội**

Có hôm người ta đã hỏi một Đội trưởng mang chuyên hiệu “thợ giày” tại sao em lại chịu nghề này? Em Đội trưởng ấy ở Luân đôn và em giải thích rằng các HDS của em quá nghèo không thể chịu nổi các cuộc đi dạo ngày chủ nhật. Cha mẹ các em thường từ chối không để các em đi bộ, vì sợ như thế các em làm hỏng hết các dép giày. Với mục đích chống lại sự khó khăn trên, em đã học sửa giày và cứ mỗi tháng em dành riêng một giờ để sửa giày dép của các Đội sinh nghèo khó của em.

Mục đích các chương trình chuyên môn không phải chỉ để các em có thể lấy được các huy hiệu, mà cốt để giúp các em có thể đem áp dụng tài mình đã thấm thập được.

Một HDS chuyên về cứu thương, tự nhiên sẽ lo lắng đến người chung quanh bị tai nạn đứt tay, gãy chân, phỏng da, v.v.... Và em phải coi đó là một danh dự lớn cho em.

Trong một Đoàn ở Luân đôn, các HDS đã thành lập một Hội "Sẵn sàng để giúp đỡ". Đoàn liên lạc với đội cứu tế người mù. Rồi một Đội lãnh nhiệm vụ săn sóc và giúp đỡ một người mù trong 2 hoặc 3 tháng. Mỗi tuần Đội chọn 2 HDS đi thăm các bệnh nhân ấy tại nhà. Các em rất vui vẻ đến thăm họ, đọc báo cho họ nghe. Có khi các em mang máy hát đến để cho họ nghe. Các em làm những cuốn sách viết theo phương pháp Braille (bảng chữ dành cho người mù do ông Louis Braille phát minh) để dạy cho họ đọc.

Các em cố gắng giúp ích và mua vui cho họ.

Khi một Đội biết hiến thân trong vài việc thiện như thế là quý hóa.

Các HDS phải đạt được điều mong muốn của cụ B.P., vị thủ lãnh HD, nghĩa là các em phải trở nên những hiệp sĩ, giúp đỡ những người già cả và luôn luôn gieo rắc việc thiện.

Xưa kia các hiệp sĩ phải băng đèo vượt suối để tiếp cứu các phái nữ, dầu họ bị trói ở gốc cây trong rừng thẳm hay ở hốc đá cheo leo.

Những hiệp sĩ ngày nay, tức là những HDS, sẽ hãnh diện khi làm được một việc thiện, dù bé nhỏ tầm thường. Dù sao không có một lý do gì để các Đội không luôn luôn làm việc nghĩa. Ở thôn quê hay ở châu thành, những dịp để cho các em làm việc nghĩa sẽ không ít.

Ở trong làng, khi nào các em cũng có dịp thăm viếng những người già cả, cuốc đất vườn cho họ, sửa giùm họ cái ghế hư. Ở thành phố có nhiều Hội từ thiện: các Hội ấy sẽ vui vẻ đón chào sự cộng tác của các em HDS đầy thiện cảm.

## Chương XV

### Buổi họp Đội phải có mục đích rõ ràng - Các Đội thăm nhau

Cố nhiên tất cả các Đội họp để học hỏi môn HD và để nhắc nhau giữ luật HD. Nhưng các Đội còn là những nhóm có thể thực hiện một công việc gì. Vì thế cụ B.P. đã khuyên mỗi Đội nên rành về một môn.

Đội có thể lập thành một ban cứu thương, một ban về xây cất, một đoàn cưỡi xe đạp, một nhóm làm vườn, hay một nhóm nghiên cứu vạn vật, một đội thủ công, hoặc chuyên nấu bếp, v.v.....

Nếu các Đội đều có các môn chuyên môn như thế, Đoàn trưởng sẽ dễ dàng tổ chức buổi tiêu khiển có lời cho quỹ của Đoàn.

Trong các buổi Hội Đồng Đội, những môn học chuyên môn sẽ được ôn lại mãi. Như thế các em sẽ chắc chắn những điều các em học có thể dùng được. Trong việc này, sự gặp gỡ các Đội sẽ là một sự kích thích lớn lao.

Đây, chúng tôi xin trình bày một ý kiến:

Một buổi chiều trời quang đãng, Đội Sấu Đoàn X.. đến thăm Đội Rùa Đoàn X... Đến nơi, Đội Sấu được tiếp đón niềm nở, thân mật. Đội Rùa xin Đội Sấu biểu diễn tài nghệ. Đội Sấu hiến bạn một điệu múa.... Đáp lại Đội Rùa trình bày một buổi tập thông tin.

Đội Sấu trở tài mình trong môn "đánh gậy". Rồi các chủ nhân lại bày một vài trò chơi đặc biệt của Đội. Cuối cùng, có

thể có một tiệc trà thân mật đoàn Sầu mẹ, Sầu con cùng nhau bơi trở về hang.

Tuần sau Đội Rùa đến thăm Đội Sầu, Họ biểu diễn tài nghệ của họ về khoa đi dây và thể dục. Đội Sầu lại vẽ cách may một bộ y phục của HD ở sa mạc Sahara. Vì còn nhiều thì giờ, Đội Sầu lại mời bạn ở lại ăn cơm và xem hoà nhạc trước khi về.

Mục đích của những cuộc gặp gỡ trước nhất là để phát triển cá tánh của Đội, sau là để tăng thêm sự hiểu biết chuyên môn của mỗi người và giúp cho các Đoàn mở rộng khả chuyên môn của mình với các Đội bạn.

## **Chương XVI**

### **Đội ở trại**

Trong một trại HD, lều không phải đóng ngay hàng như một trại binh sĩ. Những lều ấy sẽ rải rác cách xa nhau từ 50 đến 100 thước., quây tròn chung quanh lều Đoàn trưởng. Như thế mỗi Đội có thể có một đời sống riêng. Mỗi Đội có một lều và tuy lều đóng xa nhau, nhưng từ lều của Đoàn trưởng đến lều của Đoàn sinh không nên quá xa tầm tiếng gọi.

Đội trưởng được phép có một lều riêng, nhưng phải đóng gần bên lều Đội.

Trong cả năm, HD không có dịp nào hơn kỳ trại để Đội thể hiện tánh cách tự trị của mình.

Đội trưởng luôn luôn chịu trách nhiệm về trật tự và kỷ luật của lều và sau buổi trại Đội nào biết giữ lều mình khéo léo, sạch sẽ và gọn gàng nhất sẽ được ban khen riêng. Nếu được, khuyên nên để mỗi Đội tự lo việc nấu bếp. Cố nhiên

vấn đề này không thể thực hiện trong những trại quá lớn, hoặc trong kỳ trại kéo dài đến hàng tuần lễ. Nhưng nếu trại chỉ một ngày, thì cách này sẽ mang lại nhiều kết quả tốt đẹp, và chẳng, nhờ thế mà khỏi mang theo nhiều vật liệu kèn càng. Khi tiếng còi, hoặc tiếng kèn ra hiệu giờ ăn, giờ làm việc hay giờ họp, thì Đội trưởng họp các Đội sinh trước lễu và dẫn Đội đi theo hàng dài đến sắp chung quanh Đoàn trưởng.

Trong một trại HD thường, thì tiếng còi tiện và thích hợp hơn tiếng kèn ..... vì ít ồn ào, không sợ phá rối người lân cận. Sắp hàng vòng tròn có thể dùng luôn trong những ngày sống ở trại.

Nếu mỗi Đội không thể nấu bếp riêng trong kỳ trại, thì thay phiên nhau: mỗi Đội lo nấu một ngày, Đội khác lo dọn bàn ăn và Đội thứ ba lo việc vệ sinh trại, v.v....

Quan trọng là các Đội phải thay phiên nhau làm cho đủ mọi việc, có thể họ mới tập được nhiều điều cần phải làm trong tuần.

Trong nhiều Đoàn đã thành lập lâu năm, sau 4, 5 năm HD, Đoàn trưởng có thể cho phép những Đội trưởng đưa Đội mình đi cắm trại một đêm. Đó là một việc hay, đáng khuyến khích, nhưng phải xem đó là một đặc ân, chứ không phải là một việc thông thường. Đây là một phần thưởng dành cho Đội trưởng sau nhiều năm hoạt động HD giỏi và đáng khen.

## **Chương XVII**

### **Vài nỗi khó khăn**

Đọc xong cả đoạn trước, hẳn sẽ có vài Huynh trưởng bảo rằng: "Phương pháp hàng đội tự trị là một phương pháp hay nhất để tổ chức và điều khiển một Đoàn. Tôi đồng ý như thế và tôi tin rằng bí quyết thành công của một số nhiều

Đoàn HD là nhờ sự theo đúng phương pháp này. Nhưng vì hoàn cảnh hiện tại đặc biệt của tôi, tôi không thể áp dụng phương pháp này trong Đoàn của tôi”.

Huynh trưởng này viện cớ rằng bản tánh của HDS của anh quá chậm chạp, không kiên nhẫn. Huynh trưởng khác lại rằng: nhà các HDS quá cách biệt, phải tốn nhiều thì giờ mới gặp nhau, những đêm tối mùa đông đi về rất mệt nhọc.

Có anh lại nói: trong Đoàn anh gặp nhiều nỗi khó khăn vì HDS của anh quá lớn hay quá nhỏ. Anh khác lại nói vì anh có vợ ba con, vì anh ở sở làm về trễ, v.v.....

Tuy nhiên các Huynh trưởng nên nhớ là không một Đoàn nào, dù ở thành phố hay thôn quê mà không thu được kết quả lớn với phương pháp của cụ B.P..

Phong trào HD có những đặc điểm riêng. Muốn thu được kết quả với phong trào ấy, cần phải dùng phương pháp giáo dục tóm tắt trong mấy chữ: “Phương pháp hàng đội tự trị”.

Có lẽ một Huynh trưởng sẽ nói: “ Tôi tin ở hiệu lực của phương pháp ấy, nhưng tôi đã điều khiển Đoàn tôi một cách khác từ 2, 3 năm nay: bây giờ tôi không thể thay đổi phương pháp. Nếu có phải làm lại, tôi cũng sẽ làm khác”.

Để tránh mọi sự ngộ nhận, chúng tôi cần thêm rằng: Phương pháp hàng đội tự trị không phải là một phương pháp lý thuyết bông lông. Nhưng chính là phương pháp căn cứ vào sự tin tưởng rằng chỉ có thể giáo huấn từ bên trong các em, bằng cách giúp các em tự giáo hoá lấy, chứ không thể ép buộc các em phải theo ý mình.

Thật thế, chỉ các em mới có thể làm cho các em thành những HDS chân chính, không ai làm thay các em được.

Ta có thể buộc các em mặc quần ngắn, áo sơ mi tay cụt, nhưng chỉ lòng em, trí em mới có thể làm cho em có tinh thần HD.

Nếu muốn áp dụng phương pháp hàng đội tự trị, anh hãy giải thích cho các HDS của anh: Đội là một đơn vị có đời sống riêng biệt. Rồi không cần phí mất nhiều thì giờ, anh hãy tổ chức những buổi họp Hội Đồng Đoàn và những cuộc thi hàng Đội. Tự khắc mọi vấn đề khác sẽ giải quyết được.

## **Chương XVIII**

### **Cách tổ chức Đoàn với phương pháp hàng đội tự trị**

Hầu hết những ai có ít nhiều kinh nghiệm về HD đều khuyên các Huynh trưởng lúc mới đầu nên đi chậm.

Đừng sợ mới có ít em quá, chưa thể lập Đoàn được, ta chỉ lo rồi sẽ có nhiều quá. Trong những đoạn đầu, chúng tôi đã nhắc các Huynh trưởng, nếu muốn áp dụng có kết quả phương pháp hàng đội tự trị, trước tiên cần phải huấn luyện riêng các Đội trưởng và Đội phó, để các em này hấp thụ được một nền giáo huấn trội hơn các HDS đặt dưới quyền các em điều khiển. Phương pháp hàng đội phải áp dụng ngay từ ban đầu.

Muốn thành lập một Đoàn, anh Đoàn trưởng tương lai tập hợp các trẻ em lại trong một buổi họp. Anh nhờ một người có tài diễn thuyết để giải thích cho các trẻ em mục đích phong trào HD.

Về vấn đề này, anh nên nói ngay với anh Ủy viên Đạo, hay nhờ một Đoàn trưởng nào ở gần đó đã có nhiều kinh nghiệm.

Sau đó anh nói thẳng với các em ý anh muốn thành lập một Đoàn trong 3 hay 4 tháng nữa. Nhưng mà ngay từ chiều hôm ấy, anh biên tên những em muốn gia nhập.

Chọn độ 10 hay 12 em hăng hái nhất và lập tức anh bắt đầu huấn luyện.

Sau 15 ngày, có lẽ rồi chỉ còn lại 8 em. Anh cho các em này thi bậc Tân quân và cho tuyên hứa lời hứa HD. Hứa xong, các em này được mặc y phục.

Trong những tháng tiếp theo, Đoàn trưởng dạy cho các em môn bậc Hạng nhì.

Thời kỳ cần để trở nên HD hạng nhì, tùy theo tuổi tác, tánh tình và hoàn cảnh của các em. Nếu chuyên cần thì độ 4 hay 5 tháng là đủ.

Khi các em được bậc Hạng Nhì, anh Huỳnh trưởng cử các em làm Đội trưởng và Đội phó.

Nếu tất cả đều xứng đáng, anh cử 4 Đội trưởng và 4 Đội phó, hoặc 3 Đội trưởng và 3 Đội phó, 2 em còn lại sẽ là Đội sinh. Chính lúc này anh mới gọi các em đã ghi tên từ trước. Anh có thể tập hợp tất cả lần thứ hai để lập thành Đoàn.

Nếu anh đã cử 3 Đội trưởng và 3 Đội phó. Thì anh nhận thêm nhiều lắm là 13 em để làm thành 3 đội, mỗi Đội 7 em. Năm đầu chỉ nên lấy chừng ấy. Nhưng có nhiều trường hợp, nhất là ở thành phố, khó mà không lấy nhiều hơn.

Rồi anh sẽ nhận thấy nguồn cảm hứng của các em đến họp lần đầu đã giảm sau 3, 4 tháng chờ đợi. Vậy anh có nhiệm vụ khêu gợi nguồn cảm hứng lên lại. Nếu để ý kỹ đến điều này thì kinh nghiệm cho chúng ta thấy khi một trẻ em phải đợi 2, 3 tháng để được vào HD thì kết quả về sau sẽ

chắc chắn hơn những em được nhận vào ngay sau khi xin gia nhập Đoàn.

Có lắm trường hợp, nhiều Huynh trưởng quá gấp, tìm nhiều lý lẽ để cho nhập Đoàn quá nhiều trẻ em khi mới bắt đầu thành lập.

Chúng tôi xin khuyên các anh hãy đi chậm chậm. Chúng tôi cũng nhắc anh Đoàn trưởng nhớ rằng: cần phải cho Đội trưởng và Đội phó dễ dàng điều khiển Đội.

Không khi nào các Đội trưởng và Đội phó được nhận chức trước khi là Tân quân. Cũng có thể bắt buộc các em ấy phải là HD hạng nhì, nhất là đối với các Đội trưởng và Đội phó ở thôn quê.

Trước khi một Đội trưởng được chính thức cử lên, Đoàn trưởng phải giải thích cho các em hiểu rõ những gì mà Đoàn, mà gia đình HD đang chờ đợi nơi em.

Nếu em không muốn thi hành nhiệm vụ ấy, mà cử một Đội trưởng cho có lệ, thì là một sự sai lầm lớn lao.

Đặc điểm của phương pháp mà chúng tôi đề nghị để lập một Đoàn là: bao giờ cũng phải làm cho em Đội trưởng được trội hơn các em khác, về kỹ thuật cũng như về thực hành HD.

Chúng tôi xin phép kết thúc tập sách nhỏ này, cũng như khi mới vào đề, với một câu của Baden Powell trong cuốn "Phương pháp HD cho trẻ em" (Scouting for Boys) khi xuất bản lần thứ nhất:

"Tôi vẫn luôn luôn thiết tha nhấn nhủ các Huynh trưởng phải dùng Phương pháp Hàng đội Tự trị, tức là lối tổ chức thành từng nhóm trẻ, họp nhau thường xuyên và do một trẻ làm thủ lãnh có trách nhiệm, điều khiển".

## Biểu hiệu Đội

(các màu dưới đây có tính cách đề nghị mà thôi): màu tía = màu tím

|                |                       |
|----------------|-----------------------|
| Cá sấu         | : Lục và xanh dương   |
| Linh dương     | : Xanh dương và trắng |
| Chuột chũi     | : Tím và trắng        |
| Dơi            | : Xanh trời và trắng  |
| Gấu            | : Nâu và đen          |
| Thủy thử       | : Xanh và vàng        |
| Chim Vạc       | : Xám và lục          |
| Sáo            | : Đen và Nâu          |
| Mộc kê         | : Nâu và xám          |
| Trâu           | : Đỏ và trắng         |
| Bò             | : Đỏ                  |
| Chó lùn        | : Xanh trời và Nâu    |
| Mèo            | : Xám và Nâu          |
| Chim khách     | : Đen và Đỏ           |
| Rắn hổ         | : Cam và trắng        |
| Gà trống       | : Đỏ và nâu           |
| Chim Cốc       | : Đen và xám          |
| Cun cút        | : Tím và xám          |
| Tu hú          | : Xám                 |
| Gặm ghi        | : Xám và trắng        |
| Đại bàng       | : Xanh lục và trắng   |
| Voi            | : Tím và trắng        |
| Diều hâu (Ó)   | : Đỏ và cam           |
| Cáo            | : Vàng và xanh lục    |
| Chim lênh đênh | : Vàng và xanh dương  |
| Chim Le        | : Nâu và xanh lục     |
| Gà rừng        | : Nâu đậm và nâu lợt  |
| Chim Ưng       | : Hồng lợt            |

|               |                       |
|---------------|-----------------------|
| Chim Sếu      | : Xanh lục và xám     |
| Thủy mã       | : Hồng lợt và đen     |
| Ngựa          | : Đen và trắng        |
| Chó           | : Cam                 |
| Chim Gõ kiến  | : Xanh và tím         |
| Chim Cu       | : Xanh và xám         |
| Sài cứu       | : Vàng và trắng       |
| Chó chóc      | : Xám và trắng        |
| Đại thử       | : Đỏ và xám           |
| Chim cắt      | : Xanh đậm và lục     |
| Chim bóí cá   | : Xanh tươi           |
| Sư tử         | : Vàng và đỏ          |
| Chim Hồ diêu  | : Xanh tươi và hung   |
| Chồn đèn      | : Nâu và cam          |
| Rẻ quạt       | : Đen và nâu          |
| Rái cá        | : Nâu và trắng        |
| Cú            | : Xanh                |
| Beo (Báo)     | : Vàng                |
| Công          | : Lục và xanh         |
| Chào mào xanh | : Lục và trắng        |
| Vịt biển      | : Trắng và cam        |
| Trĩ ( Gà lôi) | : Nâu và vàng         |
| Vịt trời      | : Nâu gụ và xám       |
| Cừu (Trừu)    | : Nâu                 |
| Rắn mai gấm   | : Hồng lợt và trắng   |
| Quạ           | : Đen                 |
| Tê giác       | : Xanh dương và cam   |
| Dế giun       | : Xanh đậm và đỏ tía  |
| Hải âu        | : Xanh trời và đỏ tía |
| Tiêu âu       | : Xanh tươi và nâu    |
| Hải cẩu       | : Đỏ và đen           |
| Sóc           | : Xám và đỏ           |

|                 |                     |
|-----------------|---------------------|
| Nai             | : Tím và đen        |
| Sáo sậu         | : Đen và vàng       |
| Sáo đá          | : Nâu gụ và đen     |
| Cò              | : Xanh và trắng     |
| Phong âu        | : Xanh dương và xám |
| Thiên nga       | : Xám và đỏ tía     |
| Én              | : Xanh dương        |
| Cọp (Hổ)        | : Tím               |
| Hải mã          | : Trắng và nâu      |
| Ngan (Vịt xiêm) | : Nâu               |
| Heo rừng        | : Xám và hồng lợt   |
| Sói             | : Vàng và đen       |